

– بهرلین

گهندهلیا ئاینی - بهشا شهشم ... نهحمهه بالایی

د بیت گهلهک کهس پرس بکهن کا گهندهلیا ئاینی چیه، بهلئ چاوان ل چاخئ ناڤین ل ئورؤپا قهشه ومهتران وپاپاییئ ئولئ مهسیحی خهلق ب رییا دینی د خاپاندن، مهنسهب و پلهییئ بلند ب پاره د فروتنه خهلقئ خوه، داویئ ل سهر ناڤئ دینی مهسیحی بهههشت ب پاره د فروشتن کهسین خشیم و نهزان وان بهرپرسیئ ئاینی خوه وهکه نۆینهریئ خودئ دابوون ناسکرن، ژيانا خوه ل سهر بهرههه مئ رهنج و خهباتا فهقیر و ژاران د بره سه (38)، ئیرو لوهلاتئ مهژی ب دههان گورؤپ و ریخراوین ئیسلامی بیئ کوردی پهیدا بوونه نه ژبو خهبات و پیشخستنا گهلی کورد بهلکو ژبو تیکدانا رهوشا ههریما کوردستانی، لهوما ئه وههز و گورؤپیئ ئیسلاما سیاسی یئ کرین و فروتننا ب ههست و ئهقلئ خهلقئ کوردستانی د کهن، کو تنئ ئه ودرستن ویئ ل سهر رییا راست د ماشن وکهسیئ ل دهرقهیی سیاسهتا وان یان ل دهرقهیی ریخستنن وان بیت ئه و نه موسلمانن، لی دهما رژیما بهعس مللهتی کورد د چهوساند وکومکوژی ب ناڤئ ئایهتیئ قورئانئ ل سهر گهلی کورد د مهشاندن، ب سهدان و بههزاران مزگهفت وقورئان وپهرتوکیئ ئاینی د شهوتاندن، ئه و گورؤپ وریخراوه ل کیفه بوون گهلو؟ لی پشتی سهرهلدانا سالا 1991 باشوورئ کوردستانی ئازا بوی و کهتی ژیر دهستههلاتا کوردی، چهندی گورؤپ و ریخراوین سیاسی بناڤین ئیسلاما سیاسی لوهلاتین ههریمی وعه ره بیا سعودی ل کوردستانی پهیدا بوون، ئه وان ب ریکیئ هاریکاریئ مادی و ئابووری و تهنروستی جهئ خوه دناقا جقاکا کوردی کرن ژمارهک مهزن ژ خهلقئ کوردستانی بهرهف سیاسهتا خوه برن بوونه ئه ندامین کاریگه ر د ناڤا ریژین وان ریخراوادا، ژبه ر کو وی سهردهمی پارتیئ کوردی مزولی شه ر ئ نافخوی بوون، وان ژئ ئه و دهرهفت ژبو بهرژوهندی خوه بکار ئینان دهستی هاریکاریئ ژبو خهلقئ هه ژار دریزکرن خهلق بهرهف سیاسهتا وان چوون، ژ وانا بزوتنه ویی ئیسلامی، رابگه الاسلامی، پاشی ئیکگرتویا ئیسلامی وان یارالاسلام کو ژ بزوتنه ویی ئیسلامی جوداب بون، لی هن گورؤپ ژ وانا خوه د پاریزن ژ کارئ تیروورئ و لدژ د راوهستن د ناڤ وان ریخراوان دا کهسیئ دلسوز ونیشتیمان پهروه ر ژئ هه نه و چهندی سالا پشیمه رگه و پارتیزان بوون ل گه ل پارتیئ نه ته وهیی، ئه و کهس دئ هه ر مینن کهسیئ کورد پهروه ر ئه گه ر د ناڤا چ ریخراوین سیاسی و ئاینی دا بن، لی ژبه ر شاشی وکیماسیئ لایه نیئ دن بیئ کوردی ئه و کهس جودا بوونه و بهرهف پارت و ریخراوین ئیسلاما سیاسی چوونه، ئه ز باوه رم ئه و کهس دئ شیئ برییا وان گورؤپیئ ئیسلاما سیاسی ژئ خزمه تا گه لی خوه کهن، لی هن ژ وان گورؤپیان لدژی کوردا راوه ستانه ب دههان کهسیئ تیکؤشه ر ودلسؤز تیروورکرنه کهسیئ مینا فره نسو چه رپیری، شه وکه ت حاجی مشیر و کومکوژیا گوندی خیلی همه سالا 2001 (39)، روخاندنا گورین شیخین ریبازا نه قشه بهندی لهه وره مان سالا 2003 (40)، ئیکی شواتئ سالا 2004 (41). گه لهک کارین تیروورستی ل سهر دهست ئه نسار و ئه لئیسلام هاتنه ئه نجام دان، رۆژانه یئ خهلقئ کورد ل سهر بیرو باوه ریئ خوه بیئ که قنار و ئه فسانه یی پهروه رده دکه ن و بهرهف ئه قلیه تا پیش هزار سالا د بهن، هه له بهت ئه وژی قه دگه ریت ژ بو لاوازی وکیم خه میا هه زیئ سیاسی بیئ کوردی و حوکمه تا کوردستانی، ئه گه ر چه ند بناڤئ دیموکراسیئ ژئ باخفن پیویسته هیله ک سور ژ بو بزاقا وان یا سیاسی دانن بزائن کار و خه باتا وان کا هه یا چ قاس

ئه و نووسینه ی له کوردستان نیت دا بلاوده کرینه وه، بیروبوچوونی خاوه نه کانبانه، کوردستان نیت لی بهرپرسیار نییه.

د بهرژوهندیا گهلی کورد دایه، ئه گهر ئه و ریخراوین ئیسلاما سیاسی د خزمهت و بهرژوهندیا نهتهوا کوردا بن و گریدانا وان ب خاک و نیشتمانی وان قه بیهت وهک تورک و عه ره ب و فارسان، وهک ریخراوا هه ماس و جیهاد ل فه لستینی، حیزب الله ل لوبنانن و پارتا فه زیله و عه دالهت ل تورکیا ئه و کارهک پیروژه خه لکی کوردستانی دئ پیشوازیی لئ کهن، لئ وسا خویایه، کو کار و خه باتا وانا نه ژ بو سه رکهتن و پیشخستنا گه لی کورده و نه ژبونا به لاکرنا ئایینی ئیسلامی یه ل کوردستانی، چونکه کوردا پیویستی ب چ دین و مه زه به بین نو نینه، کورد پیش هه ر که سی جفاکهک موسلمانه پیگیری ب ئه رک و وه زیفین ئایینی خوه دکهن، به لکو کار و خه باتا وانا د خزمهت و بهرژوهندیا هن هوکمهت ولایه نین عه ره بی و هه ریمی دانه وخه تهن ل سه ر ئه من وئاسایشا نه ته وه یی، لهوما پیویسته لایه نین بهرپسار ژ پارت و هوکمهتا کوردی ب شاره زایهک باش لدیچون ولیکولینی ل سه ر خه بات و بزافا وان ریخراوین ئیسلاما سیاسی بکهن ل کوردستانی دا بزنانن کا ئه و پارت و ریخراوین ئیسلاما سیاسی د خزمهت و بهرژوهندیا نهتهوا کورد دایه یا نه، چونکه ئیرو هن ریخراوه ژ وانا ب ئازادی بی ترس و پرس خوه بهردایه نا فا چین و ته خین جفاکا کوردی ل باشووری کوردستانی خه لکی ل گور بهرژوهندیا ئیرانی و سعودی و رژیمین هه ریمی والقاعده پهروه ده د کهن ژ بو دامه زانندا هوکمه تهک ئیسلامی سه له فی جیهادی ل کوردستانی، دهوله تا خوه ل سه ر به ره مه ی رهنج و خه باتا ب ده هان سالا یا پیشمه رگین قه هره مان و ئه نفالا و هه له بچه و بخوینا هه زاران شه هیدا ئا فا بکهن، چونکه ئه و پارت و ریخراوین ئیسلاما سیاسی نه سروشتی کوردستانی نه، به لکو ئه و فکر و ئادولوژی ژ ده رفه ئینایه کوردستانی گریدایی هن جهین ب گو مان (42)، لئ پارتین مه بین سیاسی و هوکمه تا مه هایی ژ بزاف و خه باتا وان نینه هه یا د بنه هیزهک مه زن ل بهر ده ست وان ده رده کهن و د بنه به لا سه ری وان، پاشی دئ په شیمان بن وهک گه لهک جاران دیروک خوه دووباره دکهت لجه م کوردا مالا خوه بده ست خوه وپران دکهن.

ئه گهر ئیرو لباشووری کوردستانی بنیرین دئ خویابیت، کو ژمارهک ژ وان مه لایین ل سه ر ده ما رژیمه به عس روژین خوتبه ل سه ر ممبه ریین جامعا ومزگه فتا په سنا دکتاتور سه دام حوسین دکرن و ل سه ر نا قی گه لی کورد سه ره دانا سه دام دکرن به ره قانی ل کوری وی دکتاتوری مه زن (عه ده یی) دکرن ده ما نوبه داری بابی خوه (سه باح هه نا) پاییزا سالا 1989 سه را شه ره فی کوشتی سه دامی کوری خوه بو چه ند روژا قه شارت وسا را گه یاند، کو سه دامی کوری خوه سزا ده یه و زیندانگریه، وی ده می ژمارهک ژ مه لایین کوردا بنا قی شاندى بلند یی زانایین ئیسلامی ل هه ریما ئوتونومی به ره ف به غدا چون و به ره قانی ل دکتاتور عودی کرن دگوته سه دام ژ بهر استاز عه ده یی، مالین کوردا ب ره شی پیچاینه، دیسان هن مه لا ژ وانا ل سه ر ممبه ریین مزگه فتا ب ده نگهک بلند وبی شه رمانه د گوتن شه ری لدری پیشمه رگا جیهاده، کو پرانیا وان مه لا هاتبوونه خه لاتکرن ژ لایی سه دام ب سه یارین ره فقا و ب پارچین ئه ردی و پارا (43) لئ نه ازی هه ر ئه و مه لا یی گوتارین خوه بین ئایینی ل سه ر ممبه ریین مزگه فتا ب ئاشکرایی لدری سه یرانا، گو قه ندا، جه ژنین نه ته وه یی، وستران وچاند وکه لتوری جفاکا کوردی رادگه هینن و په سنا ئه سحابا وقوره شیا وئیمام وخه لیفین موسلمانا دکهن، ئه و ئه سحاب وئیمام وخه لیفین کوردستان وپرانگری وخاکا کوردستانی ب زوری داگریگری، لئ که سهک نینه ژ ده سته لاتئ وان مه لا ئا گه دار کهن، کو گو تارا وان بلا د خزمهت و بهرژوهندیا گه لی کوردا بیت، مینا مه لایین تورک و عه ره ب و فارسان، ما هه یا کهنگی دئ بینه دیقه لانک و ده هول قوتین بیانیا نه ته وا خوه قوربانی ئایینی خوه کهین، بلا ئه م ژی دیندارین نه ته و په ریش بین، پیویسته مه لایین کورد رولهک مه زن ب له یزن ل سه ر ئاستی جفاکا

کوردی، بلا د شیرهت وگۆتاریین خوه‌دا باسی کیماسی و ره‌خنا ده‌سته‌هلاتی ژێ بکه‌ن، کو ئه‌و گۆتار و شیرهت د به‌رژوه‌ندی گه‌لی کوردا بیت و ژبوونا ئافاكرنا جفاکي بیت، نه‌ د خزمه‌تا دوژمنین مه‌دا بیت. وه‌که مه‌لا حوسین مارئونسی د بیژیت گه‌لی مه‌لایین کوردا وه‌رن گۆهیت خوه‌ ب ده‌ن خوتبیت باژیری به‌غدا و موسل کا چاوان دئ وه‌ گۆهلی بیت به‌س یی باسی نه‌ته‌وا عه‌ره‌بی (القومیه‌ العربیه) د که‌ن، ئه‌و زه‌مان چو ده‌مال هه‌می جهانی بناقی موسلمانیی د ئاخفتن، ئه‌قرو ده‌م ده‌ما نه‌ته‌وا یه‌تی یه‌، هه‌ون مه‌لایین کوردا ژێ چاف له‌لایین مله‌ته‌تین دی بکه‌ن نه‌ته‌وا خوه‌ بیخن پيش ئایینی خو (44).

دیسان بنیرن دیاردا ئافاكرنا مزگه‌فتا ل باشورئ کوردستانی، کو سه‌رئ هه‌ر کولان و جاده‌کي دناف هه‌ر تاخ و گه‌ره‌که‌کی دا مزگه‌فته‌ک هه‌یه، دنگي بلندگۆیان وه‌شه‌ما مه‌لان سه‌رئ خه‌لکي گیزکه‌ریه‌ زاروک توشی نه‌خوشیین ده‌رونی و پيسکولوژی کره‌، هه‌ر ده‌م ژمیر 4 سوپی هه‌یا نیفا شه‌قی که‌سه‌ک نکاره‌ بیه‌نا خوه‌ فه‌که‌ت، یان تشته‌کی بخوینیت وبنقیسیت ژ ده‌نگي مه‌لا، تاییه‌ت مه‌ها ره‌مه‌زانی، ئه‌و ژمارا مزگه‌فتا تیرا وان ناکه‌ن قیجار ژ نیف شه‌ف پيدا دئ ده‌هولا قوتن وکولان کولان مال مال دئ گه‌رن خه‌وی ل مروقی حه‌رام که‌ن وژیانی ل مروقی تیک ده‌ن، به‌لکو گه‌له‌ک که‌س ره‌مه‌زانی ناگرن، یان ب سه‌دان مال وخیزانین نه‌موسلمانا هه‌نه‌ مینا ئیزدیان، کلد و ئاشوران و بیین دن، پیویسته‌ ریزل هه‌می پیکه‌تین جفاکا کوردستانی بگرن، چونکه‌ ئه‌ف ماده‌ د ده‌ستورئ عیراقی وده‌ستورئ په‌رله‌مانی حوکمه‌تا هه‌ریما کوردستانی دا هاتیه‌ چه‌سه‌پاندن، چما هون پیگیری پی ناکه‌ن و ئازادیا خه‌لکي تیکده‌ن و نه‌خوشیا بو چیدکه‌ن؟ که‌سه‌ک ل دژی ئیسلامی و ئافاكرنا مزگه‌فتا نینه، لی ئیرو وه‌لاتی مه‌ ل سه‌ر ده‌ست رژیم سهدام کافل و ویران بوویه، مه‌ پیویستی ب ئاه‌دانکری هه‌یه‌ د هه‌می بیافی خزمه‌تگوزاریی دا، نه‌ تنی ئافاكرنا مزگه‌فتا، ئیرو گۆندو باژیری کوردستانی بگشتی پیویستی ب ئافاكرنا خه‌سته‌خانا، خاندنگه‌ها وپروژین خزمه‌تگوزاریی هه‌یه، وه‌ک وه‌زاره‌تا ئه‌وقافی راگه‌یاندی، کو پیویسته‌ هه‌می مه‌لایین کوردستانی رۆژا 14 ئیلونی سالا 2007 ل سه‌ر ممبه‌رین مزگه‌فتا راگه‌ینن، کو ئافاكرنا نه‌خوشخانا و خاندنگه‌ها ب خیرتره‌ ژ ئافاكرنا مزگه‌فتان ل باشورئ کوردستانی (45)، چونکه‌ مروقی موسلمان دکاره‌ ل هه‌ر جهی نقیژا خوه‌ بکه‌ت، لی مروق نه‌کاره‌ نه‌ساختی ل هه‌ر جهه‌کی تیمار و چاره‌سه‌ر بکه‌ت، یان بی خاندنگه‌ه‌ ده‌رسا ب ده‌ت قوتابیا، وه‌ک تیزانین ب سه‌دان هزار دولار ژ بو ئافاكرنا مه‌زگه‌فتا ده‌ینه‌ مه‌زاختن، ئه‌وژی ل دژی گوتن وپه‌یامی پیغمبه‌ریه‌ ده‌ما دبیزیت نیشانین داویا دونیایی ئه‌وه‌ ده‌ما گه‌له‌ک مزگه‌فت هاتن ئافاكرن ودوان مزگه‌فتادا کیم تاعه‌ت به‌هیت کرن، (46) راسته‌ مروق دکاره‌ بیژیت ئیرو پرانیا مزگه‌فتا ل وه‌لاتین ئیسلامی بووینه‌ جهی کومبوون وسمیناریین سیاسی وپه‌روه‌ده‌کرن وریکخستنن گورۆپین تیرورستان، له‌وما پیویستیا مه‌ ئیرو ب ئافاكرن وگه‌شه‌پیدانا کار و پروژین خزمه‌ت گوزاریی هه‌یه‌ ل کوردستانی، ئه‌و پارین ده‌ینه‌ خه‌رجکرن بو ئافاكرنا مزگه‌فتان بلا هن گرنگیی ب ده‌ن ئافاكرن ونوره‌نکرنا نه‌خوشخانا و خاندنگه‌ها و باخچین زاریان وریک وپه‌ر و زانکویان، ئه‌گه‌ر که‌سه‌ک زه‌نگین و خودان پاره‌ ب خازن ب پارئ خوه‌ خیره‌کي بکه‌ن یان پروژه‌کي خیری ژ بو مله‌ته‌تی خوه‌ ئه‌نجام بده‌ت، نه‌تنی خیر د ئافاكرنا مزگه‌فتا دایه‌، به‌لکو هه‌ر کار و خزمه‌ته‌ک د به‌رژوه‌ندی گشتی دا بیت و جهی دلخوشیا خه‌لکي بیت ئه‌و خیره‌ک مه‌زنه‌ وناقی وی که‌سی هه‌ر دئ مینیت ودئ بیته‌ جهی ریزگرتنی.

ئه‌گه‌ر ئیرو بنرن وه‌لاتین ئورۆپی پرانیا خاندنگه‌ه‌ و نه‌خوشخان ل سه‌ر کیستی که‌سایه‌تین خیرخازین وان وه‌لاتان هاتنه‌ ئافاكرن و ل سه‌ر ناقتین وان هاتنه‌ ناسکرن، ئیرو هه‌می خه‌لکي ئه‌ورۆپا وکۆچه‌ریین بیانی مفای ژکاریین وان یی مروقیایه‌تی د بینن و رۆژانه‌ بو دووعا خیری دکهن.

گۆتتهک محمد پیغه مبهری ههیه ده باره ی گهنده لیه ی د بیژیت د ناڤا هه ر جفاکه کی دا ده ما عالم یان زانیی وی ملله تی توشی گهنده لیه ی بوون ئه و جفاک ژ ی دئ توش بیت، (اذا فسد العالم فسد العالم) (47) دیسان د گۆتتهک دن دا د بیژیت دوو تشت یان فاكتهر د ناڤ جفاکی دا هه نه ئه گه ر فه سدین یانی توشی گهنده لیه ی بوون ئه و جفاک ژ ی دئ توش بیت ئه وژی که سین زانا و دهسته هلاته، (فیئتان اژایلحتا یلح العالم وژا فسدتا فسد العالم الفقها و العالم) (48)، دیسان ده باره ی گهنده لیا جفاکی خودی د ئایه تهک قوئانی دا ئه مر دکه ت ئه ز چ ملله تان یان جفاکان نا گوهورم ئه گه ر نه فسا وان نه هیئت گوهارتن، (ان الله لا یغیروا ما بقوم، حتی یغیروا ما بصلفهم) (49). راستی لگور بیر و بوچوونین بسپور وزانیین جیهانی تیت خویاکرن، کو سه ده ما بنگه هی یا گهنده لیا جفاکی قه دگه ریت ژ بو فاكتهرین ناخوویی نه یین ده ره کی، له و ما ل سه ر ده ما په ییدا بوونا ئایینی ئیسلامی محمد پیغه مبه ر د بیژیت شه ری گهنده لیه ی گرنگه ره ژ غه زا ده رقه، چونکه هه ر گهنده لیا ناخوویییه د بیته سه ده ما هاتنا هیژیت ده ره کی بو سه ر خاک و نیشتمانی مرۆقی، (50)، راستی ئه و گۆتن و بوچون هه می ئیرو ل سه ر ملله تی مه د گۆنجن، چونکه گهنده لی لوه لاتی مه نه تنی د واره کی دایه یان ژ لایه کی قه یه، به لکو هه می چین و ته خین جفاکی قه گرته، هه ر ژ دهسته هلاتا سیاسی و حوکومی ژ ئه دیب و ره وشه نبیران ژ که سین ئایینی و جفاکی و ژ ماموستایین زانکویا، کو پرانیا وانا توشی کار و ره فتاریین گهنده لی بوونه هه ر ئیک د بیای قی کار و وه زیفی خوه دا،

بو میناک رۆژا 26-9-2007 گۆتارا مه لایه ک کورد ب ناڤی مه لا عه بدول خالق ل سه ر مالپه ریین ئیترنییت و رۆژنامه ی کوردی هاته راگه یاندن، کو مه لای ل رۆژا خوتبه ل سه ر مبه را مزگه فتا رونه ی ل هه ولیر ل پینش هه زاران که سین موسلمان و نڤیژکه ران گۆتیه پیغه مبه ری خودی مه حمه مد د ری دایه باژیری هه ولیری هه لبژارتیه وه که مه دینی بکه ت جه ی خوه، لی زارویین جو هیین پیس ری ناده نی ژ به ر کو عه بدولله کور ل سه لول ل هه ولیره و بوویه ریگر ل به ر هاتنا پیغه مبه ری، مه لای پی ناڤیری ب رییا بلن دگۆیا مزگه فتا روناکی ل هه ولیر بانگی خه لکی هه ولیر و موسلمانا دکه ت، کو وه که قه بیلا (ئاوس و خه زره جا) رابن سه ر خوه پی شویازی ل پیغه مبه ری بکه ن و بیژنی فیدا ک فیدا ک یا رسول الله، وی چاخی د مزگه فتی قه دبیته قیری و حه شامه تا نڤیژکه ران و ده نگی سلوه تا و الله واکبر بلند بیت و باوه ر ژ خه رافاتین مه لای دکه ن (51)، هه لبه ت ئه ف کار و ره فتاریین هن مه لایین کوردا قه دگه رن بو ئه قلیه تا پی ش هزار سالان، ئه ف گۆتار و مه ساژین ب قی شیوه ی نه د به ر ژوه ندیا گه لی کوردا دایه، کو تازه چیروکین میسولوی و ئه فسانه یی ژ بو خه لکی مه بگیرن و ل سه ر گۆتین قالا په ره ورده بکه ن، مه پیویستی ب عیلمو زانستی نو هه یه، مه پیویستی ب ئه قلی شوره شگه ری و هه ستا نه ته وه یی هه یه ژ بو ئاڤا کرنا که سایه تیه ک نو، کو خزمه تا گه لی خوه بکه یین، ژ بو وی ره فاتارا مه لا عه بدولخالق زوربه ی مه لایین کورده په ره و و دیندار گۆتارا مه لای ب توندی شه رمزار کریه و دایه خویاکرن، کو ئه و شیوی گۆتارا لدژی ئایینی ئیسلاما پیروزه، ئه و توخمه مالایه دخازن دینی ئیسلامی ب قان خه رافاتان لاوازه بکه ن، پی دڤیه په رله مان و وه زاره تا ئه وقافای یا هه ریما کوردستان سنوره کی ژ بو قان مه لایین نه زان دانن، بلا گۆتار و داخویانیین وانا د خزمه ت و به ر ژوه ندیا گشتی دابن، خه لکه کی ل سه ر بنگه هه ک زانستی و ئه خلاق ی په ره ورده بکه ن، نه کو خه لکی هان بدن ل دژی دهسته هلاتا خوه رابن دام و ده زگایین حوکومی و حیزبی تیک بدن مال و سامانی خه لکی تالان و وییران بکه ن، چونکه ئه و گۆتارا مه لا عه بدولخالقی و سان خویا دکه ت، کو عه بدولله سه لول ئیکه ژ سه ر کردایه تیین کوردی ده ما دبیژیت عه بدولله سه لول جوه ی ل هه ولیره ناخازیت ئه ز به ییم هه ولیر، دیسان ده ما ناڤیری خه لکی ئاگه هدار دکه ت کو ل دژی عه بدولله سه لول و زارویین جوهیا رابن و پی شویازی ل پیغه مبه ری بکه ن، تشته ک رون

وئاشکرایه، کول دژی دهستههلاتا کوردی رابن ری ب دهن ئه نساوار والاسلام وتیروورستان دا بهرهف ههولیرئ بپن ودهولهتهک ئیسلامی سهلهفی جیهادی ل جهرگی کوردستانئ دامهزینن وکهسین مینا مهلا عهبدول خالق ببن حالکم و خهلیفین ئیسلامی و خهلکی خوه بهرهف قوناغین تاریی ب بهن.

لئ دیسان نه گۆنهها مهلا و ئیمامین جامع و مزگهفتایه، بهلکو ئهوزی قهدهگهریت ژ بوخهمساریا سهرکرده و دهستههلاتا کوردی، چونکه پپش سالهکئ ل سهر چهند پهیفین رهوشهنبیرهک کورد ل سهر رهخنهک ئایینی ل کهنالی کوردستان تیقی ماوی 48 دهزمیرا تیلهفزیونا کوردی گرت بهزاران خهلکی کورد بی بهشکرن ژ بهرنامین وئ، تنئ دلئ مهلا خوهش کهن بلا دلئ ملیون کهسان ب مینیت، (51) دیسان لمهها گۆلانی سالا 2007 فلمهک کوردی بناقی (ئاریا) ل سهر کارئ تیروورئ دهرخت ل کهنالی کوردسات، کو رهخنا وان کهسان دکرن ئهوین ل سهر ناقی ئیسلامی کارئ تیروورئ ئهنجام دهن، لئ ب بریارا سهرکردایهتیا ئیکهتی نیشتمانی ئه و فلم راستاند و قهدهغهکر، کو چهند مهلا ل سهر ممبهرین مزگهفتا رهخنا وان کربو و خوه نهرازی کربوون، حوکمهتا کوردی ئیکسهه ئه و فلم راستاند ههر چنده ب ههزاران خهلکی خوه نهرازی کرن و ژوی فلمی هاتن بی بهشکرن (52) لئ گۆتتا چهند مهلا بسهر ئیرادا گهلی کورد کهت، ههر تشتی مهلا د بیژن دهستههلاتا کوردی بو بجهد کهن، نزانم مهبهست و مهرهما وان چیه وسان زۆ داخازین مهلا ب جهد ئینن بهژتا خوه ل بهر رهین وان د چهمینن؟ وهک گهلهک جارن سهرکرده و بهرپرسین کورد ههناکه ب ههستا کوردا دکهن دهما د بیژن کهس مینا مه نه موسلمانن، باشه ئهگهر وهسایه هوون ژ هههیا موسلماننر وئاشقین ریبازین ئایینی ئیسلامی نه ودهرویشین تهریقا قادری ونهخشهبهندیانه و نهشین دین و سیاسهتی ژیک جوداکهن، چما ناقین ئیسلامی ل سهر حیزبین خوه نا دانن، لههین بارهگا وبنگههین سیاسی بکهن مزگهفت وتهکیا خهلکی ل سهر دهست کهسین مینا مهلا عبدالخالق ورمچان بوتی ومهلا کریکاری پهروهده بکهن دهست ژ سیاسهتی بهردهن، بهس باسی حوکمهتا سیکولارزم (عیلمانیه) و پارتین دیموکراتی و سوسیال دیموکراتی و چهپ و راست بکهن. ههمی ب بن ئیسلامی و دهستی خوه تیک بگرن خهبات و بزاقی بکهن ژ بو دامهزاندنا حوکمهتهک ئیسلامی سهلهفی جیهادی، مینا وهلاتی یومال و سودان وسعودی وئیرانی، بهس خهلکی خوه ل سهر دوریشمین قالا ب خاپینن ول دژی پهیره وپروگرامین خویین سیاسی راوهستن.

بو نمونه رۆژا 18 ئیلونئ سالا 2007 راپورتهک دهربارهی گۆهارتنا فکر و ئادولوژیا ئیکهتی نیشتمانی کوردستان ژ ریخراوهک سوسیال دیموکرات بو ئیسلاما سیاسی ل مالپهري کوردستان نیت هاته وهشاندن، کو ئیرو د ناف بارهگا ومهلبهندی ئیکهتی نیشتمانی کوردستان دا مزگهفت هاتنه ئافاکرن و نقیژیت ب کومهل دهینهکرن، ئه و حه شامهتا ل مزگهفتین مهلبهندی ریخستنا ئیکهتی نیشتمانی ل ههولیر ژ مزگهفتین موسلمانا و بارهگایین پارت وریخراوین ئیسلامی پتره، پرانیا راگهیاندا ئیکهتی نیشتمانی ل سهر کار وبارین ئایینی یه (53). ئهگهر ئیکهتی نیشتمانی ل سهر فی میتودی سیاسهتا خوه ب مهشینیت و د کونگرئ بهیت دا هن گۆهارتن وریفورمین بنگههی د پهیره و پروگرامین خوهدا نهکهت بیگۆمان دئ بهرهف ریخراوهک ئیسلامی توند رهو و رادیکالی چیت.

abalay@hotmail.de